

Att anmäla oro för barn – en vägledning

Om du misstänker att ett barn far illa ska du anmäla det till Social- och omsorgsförvaltningen. Det kallas att göra en orosanmälan. Du behöver inte veta säkert om något är fel, det räcker med att du misstänker eller känner oro för barnet.

Om ett barn far illa (eller riskerar att fara illa) är det socialtjänstens uppgift att ge barn och vårdnadshavare råd, stöd och behandling. Barnets bästa ska alltid stå i centrum.

Alla som arbetar med barn har en avgörande roll i att uppmärksamma barn som kan behöva samhällets stöd eller skydd. Att göra en anmälan kan kännas svårt, liksom att veta vad som gäller och vad som är viktigt att tänka på. Den här vägledningen är tänkt att ge kort information och att vara ett komplement och underlag till samverkan mellan dig och socialtjänsten när du gör en orosanmälan för ett barn.

Vem har anmälningsskyldighet?

Anställda på vissa myndigheter och i vissa verksamheter som berör barn och unga är skyldiga enligt lag att genast anmäla om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Anmälningsskyldigheten gäller till exempel personal inom

- hälso- och sjukvård
- tandvård
- förskola
- skolan
- socialtjänst
- kriminalvård

Den gäller också personal som arbetar med barn och unga i yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet eller i annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvårdens eller socialtjänstens område.

Samma yrkesgrupper har också skyldighet att lämna uppgifter som kan ha betydelse för utredningen till Social- och omsorgsförvaltningen.

Anmälningsskyldigheten regleras i Socialtjänstlagen 14 kap. 1 § och gäller barn och ungdomar upp till 18 år.

Om du har anmälningsskyldighet kan du inte vara anonym när du gör en orosanmälan.

Att anmäla som privatperson

Även privatpersoner som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till Social- och omsorgsförvaltningen. Privatpersoner har emellertid ingen anmälningskyldighet.

Som privatperson har du möjlighet att vara anonym när du gör en orosanmälan. Om ditt namn blir känt för socialtjänsten kan vi endast i undantagsfall undanhålla det för den som berörs av anmälan.

När ska jag anmäla?

Om ett barn far illa kan det vara kopplat till barnets hemmiljö och/eller till att barnets eget beteende är riskfyllt. Någon tydlig gräns för när en anmälan ska göras finns inte, men det är viktigt att Social- och omsorgsförvaltningen får kännedom om barn som kan behöva stöd eller skydd i ett tidigt skede. Oron kan bestå av att barnets beteende är riskfyllt, att föräldraskapet brister eller att det föreligger annan oro kopplat till barnets hemmiljö. Oron kan exempelvis röra att barnet eller föräldrarna har ett missbruk, att barnet begår brott, att barnet utsätts för hedersrelaterat våld och/eller övergrepp, att barnets behov av känslomässig och praktisk omvårdnad inte tillgodoses eller att föräldrarna har andra svårigheter som gör att barnets bästa åsidosätts.

Oavsett vad barnet befinner sig i för situation är det misstanken eller kännedom om att barnet far illa som är utgångspunkt för om en anmälan ska göras. Som anmälare behöver man inte vara säker på att barnet far illa, utan det är Social- och omsorgsförvaltningens ansvar att bedöma och eventuellt utreda barnets situation.

Vid misstanke om att ett barn har utsatts fysiskt, sexuellt eller psykiskt våld eller bevittnat våld i hemmet ska en anmälan alltid göras.

Om man är osäker på om man ska anmäla kan man kontakta Social- och omsorgsförvaltningen och rådfråga utan att nämna barnets eller familjens namn. Kontakta mottagningen för barn och unga, telefon 013-20 61 88.

Kontakt med vårdnadshavare

Att lyfta oron med vårdnadshavare kan kännas svårt och de kan reagera starkt. Vår erfarenhet är dock att det bästa tillvägagångssättet oftast är att vara öppen och tydlig med den oro man känner gentemot vårdnadshavare eftersom de på så sätt ges möjlighet att vara delaktiga.

Observera att vid misstanke om barnmisshandel eller sexuella övergrepp ska vårdnadshavare **inte** kontaktas i förväg och **inte** heller informeras om orosanmälan.

Hur ska anmälan göras?

En anmälan från personer med anmälningsskyldighet **bör** vara skriftlig, eftersom det innebär en större rättssäkerhet och tydlighet till exempel när det gäller vem som har observerat vad. Du kan göra en anmälan via en e-tjänst på Linköpings kommuns hemsida. Som privatperson kan du kontakta mottagningen och lämna en muntlig orosanmälan alternativt göra en anmälan via e-tjänsten. [E-tjänsten finns under Självservice på Linköpings kommuns hemsida.](#)

Om det är en akut situation bör du göra en muntlig anmälan och sedan komplettera med en skriftlig. Kontakta i så fall Social- och omsorgsförvaltningen enligt följande:

Dagtid vardagar

- Mottagning barn och unga telefon 013-20 61 88
- Telefontid vardagar 9.00–11.30, 13.00–16.00

Kvällar och helger

- Socialjouren telefon 013-20 75 26
- Öppetider: Måndag-torsdag kl. 17-00, fredag kl. 17-01, lördag kl. 13-01, söndag kl. 13-00.
- Om Socialjouren inte är öppen ring polisen telefon 114 14

Vad ska anmälan innehålla?

För att Social- och omsorgsförvaltningen ska få en så bra bild som möjligt av vad oron består i finns ett antal områden som vi brukar vilja ha information om förutom person- och kontaktuppgifter samt eventuellt tolkbehov. Det betyder inte att du som anmälare måste kunna svara på eller ta reda på allt. Men det är bra om du funderar, beskriver det du kan och det som är relevant i det enskilda fallet så konkret som möjligt utifrån följande frågor:

- Vad är det som gör att du anmäler just nu?
- Vad har hänt, när och i vilken omfattning?
- Hur länge har oron funnits?
- Hur fungerar samspelet mellan barn och vårdnadshavare?
- Vilka tecken på att barnet kan fara illa har du sett?
- Kan du beskriva barnet?
- Vilket beteende hos barnet har du sett?
- Vilka konsekvenser ser du för barnet?
- Har barnet själv berättat något? Vem har sagt vad till vem?
- Var befinner sig barnet just nu?
- Uppvisar barnet skador och/eller symptom?
- Känner vårdnadshavaren/rna till att anmälan görs? Känner barnet till att anmälan görs?
- Finns det något som socialtjänsten behöver ta hänsyn till när kontakt tas med barnet och/eller vårdnadshavarna?

Vad händer när anmälan kommit in?

När anmälan kommit in till Social- och omsorgsförvaltningen görs alltid en första bedömning om barnet är i behov av omedelbart skydd (inom 24 timmar).

Om det inte behövs görs en förhandsbedömning som leder fram till ett beslut om att inleda eller inte inleda en utredning. En förhandsbedömning ska vara färdig inom 14 dagar och socialtjänsten får under tiden ta kontakt med barn och vårdnadshavare samt, vid behov, med anmälaren.

I socialtjänstlagen finns en bestämmelse om att socialtjänsten *bör* erbjuda barnet, vårdnadshavarna och den som anmält ett möte om det är lämpligt med hänsyn till barnets bästa. Om du som anmälare ser behov av ett sådant möte är det bra om du skriver det i anmälan.

Vårdnadshavare och barnet/ungdomen, beroende av barnets/ungdomens ålder och mognad, har rätt att ta del av anmälan's uppgifter i sin helhet.

Återkoppling till anmälare

Om den som gjort anmälan har anmälningsplikt får Social- och omsorgsförvaltningen på eget initiativ informera den som har gjort anmälan om en utredning har inletts eller inte. Social- och omsorgsförvaltningen ska också ge sådan information på begäran av den som anmält om det inte är olämpligt. Som privatperson har man inte rätt att få information om detta.

Om det finns samtycke från de som är parter i ärendet kan Social- och omsorgsförvaltningen ge en mer omfattande återkoppling. Ambitionen är att alltid ge återkoppling till professionella som gör anmälan, men om du inte hör något - ta kontakt med Social- och omsorgsförvaltningens mottagning barn och unga.

Mer information

- Har du några frågor eller funderingar kan du alltid kontakta Social- och omsorgsförvaltningens mottagning barn och unga för att rådfråga oss, telefon 013-20 61 88, telefontid vardagar 9.00–11.30, 13.00–16.00
- [Linköpings kommuns hemsida](#)
- [Skolverket](#)
- [Socialstyrelsen](#)